

Stockholm 2014-08-29

Försvarsdepartementet
Enheten för samordning av samhällets krisberedskap

E-post: fo.registrator@regeringskansliet.se

Regeringskansliets ärende Fö2014/635/SSK

Svar på remiss av betänkandet Genomförandet av Seveso III-direktivet (SOU 2014:17)

Efter medgivet anstånd inkommer SveMin med följande remissyttrande.

SveMin är branschorganisation för gruvindustrin och våra medlemsföretag arbetar med gruvrelaterad verksamhet, inklusive entreprenadarbeten i anslutning till gruvor och i samband med prospektering. Inom gruvverksamhet kan vissa farliga ämnen förekomma, bland annat explosiva ämnen för sprängning. Verksamheterna kan därigenom omfattas av Sevesolagstiftningen.

SveMin anser sammanfattningsvis att utredningens förslag innehåller bra förtydliganden och ändringar när det gäller tillsyn och uppföljning avseende farliga ämnen. SveMin anser däremot att föreslagna definitioner av verksamhet och verksamhetsutövare otydliga och dåligt anpassade till verkliga förhållanden. Likaså behöver föreslagna bestämmelser förtydligas när det gäller krav på tillstånd respektive anmälan, alternativt att tillståndsplikten för Sevesoverksamheter slopas. Synpunkterna utvecklas nedan.

Tillsyn och dokumentation

Förslaget att tillsynsansvaret enligt Sevesolagstiftningen samlas hos en myndighet är bra och det är lämpligt att länsstyrelsen utses till tillsynsmyndighet. Det är mycket viktigt att tillsynsmyndigheten har hög kompetens när det gäller hantering m.m. av farliga ämnen och hur detta förhåller sig till verksamheten i övrigt. Tillsynsavgift ska inte tas ut innan kvaliteten på tillsyn har förbättrats.

Det är bra att tillsynsbesök ska följas upp med skriftliga inspektionsrapporter inom viss tid. SveMin skulle gärna se att tidsfristen för inspektionsrapporten kortas ner till senast en månad efter tillsynsbesöket.

SveMin noterar att, eftersom handlingsprogrammet ska ses över och vid behov uppdateras minst vart femte år, det i praktiken innebär att uppdateringen ska göras oftare för verksamheter på den högre kravnivån eftersom den interna planen för räddningsinsatser ska uppdateras minst vart

tredje år (se 8 och 12 §§ i utredningens förslag till ändrad Sevesolag). Detta skulle kunna förtydligas i samband med genomförandet i svensk lagstiftning.

Definitioner

SveMin anser att utredningens förslag till ändrade definitioner av begreppen verksamhet och verksamhetsutövare är otydliga, särskilt när de läses tillsammans. Definitionerna bör istället utformas i enlighet med hur de uttrycks i direktivet.

Enligt utredningen ska med **verksamhet** avses ”hela det område som en eller flera verksamhetsutövare råder över, [...] inklusive gemensamma eller därtill hörande infrastrukturer eller aktiviteter”. **Verksamhetsutövare** är enligt förslaget ”varje fysisk eller juridisk person som driver eller råder över en verksamhet eller anläggning eller som på annat sätt har rätt att fatta avgörande ekonomiska beslut eller andra beslut om verksamhetens eller anläggningens tekniska drift. Om flera verksamheter med en gemensam ägare är samlokaliserade, ska dessa anses som en enda verksamhet och den gemensamma ägaren som verksamhetsutövare.”

Med föreslagen definition av begreppet **verksamhet** är det oklart hur verksamheten ska avgränsas eftersom det enligt förslaget kan vara ett område som en eller flera verksamhetsutövare råder över (se kommentarer nedan angående definitionen av verksamhetsutövare). Definitionen av verksamhet måste avgränsas, med utgångspunkt i vad som är relevant för bedömningen av hur risker knutna till hantering av farliga ämnen ska förebyggas och begränsas och som verksamhetsutövaren råder över

Med den föreslagna definitionen av **verksamhetsutövare** är det oklart vem som ska anmäla en verksamhet (ny eller en planerad förändring), vem som faktiskt ansvarar för verksamheten och vad som ska anmälas (se kommentar ovan angående verksamhetsutövare). Definitionen förutsätter inte bara att det står klart om anmälan avser en viss ”verksamhet” eller ”anläggning”, utan även att det är klart om det är *drift, rådighet, rätt att fatta avgörande ekonomiska beslut* eller *rätt att fatta beslut om den tekniska driften* som avgör vem som betraktas som verksamhetsutövare.

SveMin anser dessutom att definitionen av verksamhetsutövare inte ska styras av eventuella gemensamma ägarförhållanden. Dels är det oklart om definitionen enbart tar sikte på helägda verksamheter, eller hur gränsen för ägande annars ska dras när det gäller att avgöra vem som är verksamhetsutövare. Dessutom är det en inom aktiebolagsrätten rättslig utgångspunkt att varje aktiebolag är en egen juridisk person och att aktieägarna inte svarar för bolagets förpliktelser. Det saknas enligt SveMin skäl att genomföra en så genomgripande förändring genom definitionen av verksamhetsutövare.

Krav på tillstånd och anmälan

SveMin anser i första hand att tillståndsplikten för Sevesoverksamheter bör tas bort. I andra hand behöver bestämmelserna förtydligas.

I utredningens författningsförslag saknas en uttrycklig bestämmelse om att verksamheter enligt den högre kravnivån inte får bedrivas utan tillstånd (jfr. 7 § i den befintliga Sevesoförordningen). Utredningens förslag innebär således att det inte kommer att vara förbjudet enligt *Sevesoreglerna*

att utan tillstånd bedriva verksamhet på den högre kravnivån. Däremot kommer det som tidigare att krävas tillstånd enligt miljöbalken för verksamheter på den högre kravnivån (jfr. bilaga 1 till den föreslagna nya Sevesoförordningen samt 4 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd tillsammans med föreslagna ändringar i den senare). Verksamheten kan också kräva tillstånd enligt miljöprövningsförordningen, som gäller parallellt med Sevesolagstiftningen.

Slopa tillståndsplikten

SveMin anser att redan nuvarande regler om tillstånd och anmälan för verksamhet som innebär hantering m.m. av farliga ämnen nuvarande är otydlig, genom att tillståndsplikten för hantering m.m. av farliga ämnen regleras i miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, samtidigt som verksamheten också kan vara tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen. De föreslagna ändringarna i Sevesolagen och den nya Sevesoförordningen gör det än mer otydligt hur tillståndskraven förhåller sig till varandra respektive till kraven på anmälan i Sevesolagstiftningen. Sevesoreglerna bör istället ändras och följa direktivet på så sätt att det ska vara tillräckligt med anmälan av ny eller ändrad verksamhet som innebär hantering m.m. av farliga ämnen. En sådan ändring skulle innebära att tillståndsplikten enligt miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd slopas. Om det inte är möjligt att slopa tillståndsplikten bör de nya Sevesoreglerna tydligt ange att det krävs tillstånd för verksamheter på den högre kravnivån samt hänvisa till miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Ändringsanmälan

I förslaget till ny Sevesoförordning föreskrivs att skyldigheten enligt Sevesolagstiftningen att anmäla ändringar inte gäller om ändringen kräver anmälan enligt miljöprövningsförordningen (jfr. 6 § i förslaget till ny Sevesoförordning). Det är bra och ger samordningsfördelar. Bestämmelsen bör dock ändras så att undantaget från anmälningsskyldighet även gäller om ändringen kräver *tillstånd* enligt miljöprövningsförordningen. Om tillståndsplikten för Sevesoverksamheter kvarstår (jfr. kommentar ovan om slopad tillståndsplikt) bör den föreslagna bestämmelsen förtydligas med vad som gäller vid ändring av en Sevesoverksamhet som där tillstånd enbart provas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, dvs. som inte omfattas av anmälan eller krav på tillstånd enligt miljöprövningsförordningen.

Stockholm, dag som ovan

SveMin, genom

Kerstin Brinnen

Anders Lundkvist